

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Barbory Berkové a soudců JUDr. Markéty Fialové a JUDr. Michala Jantoše ve věci

žalobkyně: **P. s. r. o., IČO X**
sídlem P. 1546/1a, X P. 10
zastoupená advokátem Mgr. Tomášem Pelikánem
sídlem Tyršův dům, Újezd 450/40, 118 01 Praha 1

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

za účasti: **I. C. a.s., IČO X**
sídlem Č. 2510/19, X P. 9
II. Ř. s. a d. s. p., IČO X
sídlem N. P. 546/56, X P. 4
zastoupeno advokátem JUDr. Ing. Milošem Olíkem, Ph. D., LL.M., FCI Arb
sídlem Na Pankráci 1683/127, 140 00 Praha 4

o žalobě proti mezitímnímu rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 12. 2023, č. j. KUOK 136709/2023, ve věci omezení vlastnického práva zřízením práva odpovídajícího věcnému břemeni,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně je vlastníkem pozemků mj. parc. č. X, parc. č. XA a parc. č. XB, všechny v k. ú. V. T., obec V. T. (dále jen „dotčené pozemky“). Dotčené pozemky jsou součástí souboru pozemků ve vlastnictví žalobkyně v obci V. T. a přiléhají k pozemkům, na nichž žalobkyně provozuje čerpací stanici P. na adrese G. 662. Řízení o odnětí vlastnického práva žalobkyně k dalším pozemkům z uvedeného souboru nutných pro realizaci účelu vyvlastnění, veřejně prospěšné stavby dopravní infrastruktury „*Dálnice D55 - stavba 5501 O. – K.*“, konkrétně stavebního objektu „*SO 120 Přeložka silnice III/4353*“, již bylo podrobeno soudnímu přezkumu ve věci vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. 65 A 87/2023. Žaloba byla krajským soudem zamítnuta, přičemž rozhodnutí již bylo potvrzeno Nejvyšším správním soudem rozsudkem ze dne 7. 5. 2024, č. j. 9 As 84/2024-45.
2. Žalovaný napadeným rozhodnutím na základě žádosti osoby zúčastněné na řízení I. (dále jen „vyvlastnitel“) rozhodl mezitímním rozhodnutím podle § 4a zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „liniový zákon“), a § 24 odst. 3 písm. a) bod 2 zákona č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), ve znění pozdějších předpisů, tak, že výrokem I. vlastnické právo žalobkyně k pozemkům parc. č. X a parc. č. XA v k. ú. V. T. v rozsahu plošného prostoru 1 m² na pozemku parc. č. X a 12 m² na pozemku parc. č. XA, jak je vyznačeno v geometrickém plánu č. 1459-58e/2021, ověřeném dne 12. 5. 2021 pod č. 65/2021 úředně oprávněným zeměměřičským inženýrem Ing. B. L. a za Katastrální úřad pro Olomoucký kraj odsouhlaseném dne 18. 5. 2021 pod č. PGP-1331/2021-805 Ing. P. F. omezil zřízením věcného břemene ve prospěch vyvlastnitelů za účelem realizace veřejně prospěšné stavby dopravní infrastruktury dálnice „*D55, stavba 5501 O. – K.*“, konkrétně stavebního objektu „*SO 450 - Přeložka dálkových kabelů Telefonica O2*“ (dále jen „účel vyvlastnění I.“). Výrokem II. dále žalovaný vlastnické právo žalobkyně k pozemku parc. č. XB v k. ú. V. T. v rozsahu plošného prostoru 7 m², jak je vyznačeno v geometrickém plánu č. 1496-32/2022, ověřeném dne 29. 3. 2022 pod č. 35/2022 úředně oprávněným zeměměřičským inženýrem Ing. B. L. a za Katastrální úřad pro Olomoucký kraj odsouhlaseném dne 5. 4. 2022 pod č. PGP-772/2022-805 Ing. J. K. omezil zřízením věcného břemene ve prospěch vyvlastnitelů za účelem realizace veřejně prospěšné stavby dopravní infrastruktury dálnice „*D55, stavba 5501 O. – K.*“, konkrétně stavebního objektu „*SO 461 - Přeložka vedení místní telekomunikační sítě Telefonica O2*“ (dále jen „účel vyvlastnění II.“). Výrokem III. žalovaný dále určil, že vyvlastnitel je povinen zahájit uskutečňování účelu vyvlastnění nejpozději do 4 let od právní moci napadeného rozhodnutí.

II. Argumentace stran

3. Žalobkyně namítala, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné a nezákonné pro nenaplnění základních podmínek pro omezení jejího vlastnického práva k dotčeným pozemkům. Žalobní body soud shrnuje následovně.
4. Žalobkyně v první řadě namítala, že nebyla splněna tzv. předvyvlastňovací fáze, jelikož žalobkyni nebyl nikdy doručen řádný návrh smluv o získání práv k pozemku ve smyslu § 5 odst. 1 ve spojení s § 5 odst. 2 zákona o vyvlastnění, a tudíž nikdy nezačala běžet lhůta dle § 5 odst. 1 zákona o vyvlastnění. Žalobkyně namítala celkem 4 následující nedostatky.
 - 4.1. Žalobkyně již v rámci námitek proti oznámení o zahájení vyvlastňovacího řízení namítala, že v rozporu s § 5 odst. 2 písm. b) zákona o vyvlastnění v dopisech vyvlastnitelů, resp. spol. Viapont s. r. o., ze dne 11. 11. 2022, jejichž přílohou byly návrhy smlouvy o zřízení služebnosti týkající se dotčených pozemků nebyla uvedena jakákoliv bližší informace o účelu vyvlastnění, o konkrétním záměru a o nezbytnosti

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

zasáhnout do vlastnických práv žalobkyně. Dopisy obsahovaly pouze označení územního rozhodnutí pro stavbu „Dálnice D55, stavba 5501 O. – K.“ a stavební objekt SO 450 a SO 461. Taková definice je však dle žalobkyně zcela nedostačující. V návrzích smluv ani v přípisech je doprovázejících nebylo nijak vysvětleno, proč nemůže být tvrzený účel vyvlastnění realizován bez získání práv k pozemku.

- 4.2. Nedostatkem prvotních návrhů na uzavření smluv o smlouvě budoucí o zřízení služebnosti ze dne 18. 12. 2020 byl absentující geometrický plán. K návrhu byla přiložena toliko kopie katastrální mapy s vyznačenou předpokládanou polohou umístění podzemního komunikačního vedení s tím, že skutečná poloha bude zaměřena po realizaci stavby a geometrický plán bude vypracován až po tomto zaměření. Dle žalobkyně nelze geometrický plán, který musí splňovat přísné formální náležitosti stanovené zákonem, výslovně požadovaný ustanovením § 5 odst. 3 zákona o vyvlastnění nahradit pouhou kopií katastrální mapy s trasou věcného břemene vyznačenou v mapě barevnou fixou ani ve spojení s popisným ustanovením. Žalovaný se v této souvislosti dopustil zcela nepodložených spekulací, pakliže uzavřel, že v případě absence geometrického plánu nejde o otázku, která by vedla k nedosažení dohody. Naopak nelze po nikom požadovat, aby přistoupil na uzavření smlouvy, která neobsahuje povinné zákonné náležitosti. Žalobkyně se současně ohradila proti tvrzení žalovaného o její možnosti upozornit vyvlastnítele na tuto vadu návrhu, neboť tím by došlo k nepřipustnému přenášení povinnosti vyvlastnítele na vyvlastňovaného.
- 4.3. Dopisy ze dne 11. 11. 2022, jejichž přílohou byly návrhy smluv o zřízení služebnosti pak obsahovaly další vadu, pro které je nelze považovat za řádné, a sice v nesprávně stanovené náhradě za vyvlastnění dle znaleckého posudku namísto v § 3b odst. 5 liniového zákona uvedené výše úplaty 10 000 Kč za každý pozemek. Návrh smlouvy o zřízení služebnosti pro stavební objekt SO 450 stanovil náhradu ve výši 2 925 Kč dle znaleckého posudku Ing. J. H., MBA ze dne 26. 1. 2022, č. 6049-005/2022, určující náhradu ve výši 390 Kč. Není přitom ani zřejmé, jak společnost V. k této částce došla, neboť částku dle znaleckého posudku zřejmě navýšila koeficientem 7,5, což však není koeficient odpovídající liniovému zákonu. Zdůvodnění žalovaného (součet 8násobku pro pozemek parc. č. XA a 1,5násobku pro pozemek parc. č. X) měl jednak učinit sám vyvlastnitel a jednak jde o špatný výpočet vypočtený v rozporu s tím, jak znalci ocenili pozemek parc. č. X, který dle nich nebyl oceněn jako pozemek stavební, pro který je zákonem stanoven koeficient 1,5. Pouze smlouva o budoucí smlouvě o zřízení služebnosti správně reflektovala zákonnou výši náhrady za omezení vlastnického práva, avšak ta zase neobsahovala geometrický plán. Vyvlastňovaný se tak nemohl jakkoliv kvalifikovaně k tomuto dřívějšímu návrhu vyjádřit. Výpočet určený v návrzích smluv o zřízení služebnosti (návrhy z 11. 11. 2022) nelze tedy ospravedlnit tím, že by výše náhrady byla určena dle znaleckého posudku proto, že žalobkyně ve smyslu § 3b odst. 5 liniového zákona nesouhlasila s náhradou nabídnutou ve smlouvě o budoucí smlouvě o zřízení služebnosti. Žalobkyni nikdy nebyl doručen řádný návrh smluv obsahující všechny zákonné náležitosti, proto nemohla s nabídnutou náhradou souhlasit, ani nesouhlasit. Znalecký posudek je nadto zjevně vadný a neaktuální, jelikož v rámci porovnávací metody porovnává ceny pozemků dle smluv z roku 2019 a 2020, které jsou výrazně nižší než v dnešní době. Znalecký posudek oceňuje všechny pozemky jako zemědělské, a to včetně pozemku parc. č. X, který je dle katastru nemovitostí druhem pozemku ostatní plocha se způsobem využití ostatní komunikace. Znalecký posudek tak chybně stanovuje hodnotu tohoto pozemku, jelikož nepřihlíží k tomu, že se jedná

o pozemek stavební, ale označuje jej za pozemek nezastavěný. Na str. 52 posudku je navíc jeden z pozemků zřejmě chybně označen pod parc. č. XC (správně XA), je tedy otázkou, zda znalci s jistotou věděli, jaké pozemky oceňují. Vadný znalecký posudek představuje další vadu návrhu smluv o získání práv k pozemku, neboť jej nelze označit za splňující požadavek ve smyslu § 5 odst. 2 písm. a) a § 18 odst. 3 písm. d) zákona o vyvlastnění.

- 4.4. Žalobkyně v rámci jednání předcházejícího zahájení řízení dále namítala, že s návrhem na získání práv k dotčeným pozemkům se na ní neobrátil vyvlastnitel, nýbrž společnost V. V dopisech společnost pouze sdělila, že se na žalobkyni obrací jménem Ř. s. a d. Č., vyvlastnitelem je však společnost C. Společnost V. navíc nedoložila jakoukoliv plnou moc či jiné pověření, ze kterého by vyplývalo, že je skutečně oprávněna jednat za Českou republiku – Ř., a to navíc ve věci omezení práv k pozemkům nezbytných pro realizaci účelu vyvlastnění. Společnost V. ostatně ani sama nikdy netvrdila, že jedná v zastoupení vyvlastnitel. Jednání společnosti V. tak dle žalobkyně nelze považovat za snahu vyvlastnitel o nabytí práv k pozemkům smlouvou. Žalobkyni dále nebylo jasné ani postavení Ing. W., Ph. D., označeného jako hlavní inženýr projektu, nelze dospět k závěru, že byl oprávněn jednat za společnost V. dle § 430 a násl. zákona č. 89/2012, občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“).
5. Žalobkyně dále namítala neplatnost územního rozhodnutí Magistrátu města Olomouce ze dne 21. 12. 2015, č. j. SMOL/242323/2015/OS/US/Sem, na jehož základě byly umístěny i nyní dotčené stavební objekty. Platnost územního rozhodnutí byla stanovena na 5 let, tj. do 21. 1. 2021. Dle žalovaného v důsledku vydání stavebního povolení a následného zahájení stavby dálnice před uplynutím platnosti stavebního povolení doposud neuplynula platnost ani územního rozhodnutí. S tímto závěrem však žalobkyně nesouhlasí, neboť stavební povolení se na stavební objekty SO 450 a SO 461 nevztahuje. Dle žalobkyně tak ve věci není naplněna ani podmínka § 3 odst. 2 zákona o vyvlastnění a je naopak naplněna podmínka zrušení vyvlastnění dle § 26 odst. 1 téhož zákona.
6. Žalobkyně dále namítala, že je nutno přihlídnout i k dalším vyvlastňovacím řízením vedeným k pozemkům ve vlastnictví žalobkyně. Dle jejího názoru je nesporné, že zejména v důsledku rozhodnutí žalovaného, jež bylo předmětem přezkumu ve věci sp. zn. 65 A 87/2023, bude využívání stavby čerpací stanice a celého funkčního areálu možné jen s nepřiměřenými obtížemi, ne-li vůbec, a je tedy dán důvod pro rozšíření vyvlastnění na celý areál čerpací stanice. Ve vztahu k nemožnosti užívání dotčených pozemků v důsledku zřízení věcného břemene žalobkyně v námitkách z 16. 7. 2023 namítala, že uvažovaná trasa stavebního objektu SO 450 a související plochy věcného břemene fakticky povede prostředkem rozšiřující se jižní části pozemku parc. č. XA a minimálně jižní část tohoto pozemku zůstane zcela nevyužitelná.
7. Konečně žalobkyně namítala nedostatečné vypořádání její námitky alternativní možnosti vedení trasy přeložek. Žalobkyně jednak namítala, že alternativní možností by bylo zachování stávající trasy (stavební objekt SO 450), příp. vedení trasy přeložky v rámci stavebního objektu SO 461 mimo pozemek parc. č. XB a vedení této přeložky přes pozemky žadatele, konkrétně pozemky parc. č. XD, X, XF. Žalovaný pouze stručně uvedl, že vyvlastnitel prokázal, že přeložka je navržena v optimální trase, aniž by uvedl jakýkoliv odkaz na právní předpis, s nímž by měla být úvaha o nepotřebnosti měnit trasu v rozporu. Žalovaný v této souvislosti pouze zopakoval argumentaci žadatele, aniž by sám přinesl vlastní úvahu ohledně možného vedení alternativních tras. Žalobkyně má za to, že se

žalovaný měl námitkou alternativních tras zabývat i v kontextu rozsudku NSS ze dne 19. 1. 2022, č. j. 8 As 222/2021-45, neboť v nyní projednávaném případě existovala 4 alternativní řešení, která si nechal vypracovat sám vyvlastnitel a nejednalo se tedy pouze o laickou námitku žalobkyně.

8. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné. K nedoručení geometrického plánu uvedl, že ačkoli zakres rozsahu služebnosti do katastrální mapy není podroben tak přísným požadavkům jako geometrický plán, lze jej považovat za dostatečný podklad pro to, aby si vyvlastňovaný učinil dostatečný obraz o tom, jaký je navržený rozsah služebnosti. Žalobkyně nemohla nabýt rozumných pochyb o tom, kterých pozemků a v jakém rozsahu se jí může vyvlastnění týkat. I přes doložení geometrických plánů k druhému návrhu smlouvy neměla tato skutečnost žádný vliv na jednání žalobkyně v rámci „předvyvlastňovacího“ jednání. Žalovaný dále uvedl, že návrhy zaslaných smluv obsahovaly jasné vymezení, kdo je budoucím oprávněným (C.), kdo je stavebníkem (Ř.) a kdo budoucím obtíženým (žalobkyně). Žalobkyně byla rovněž poučena, že v případě jakýchkoli dotazů k předloženým návrhům smluv se může obrátit na společnost V. Žalobkyně však žádným způsobem uvedenou společnost nekontaktovala a nechávala si své námitky až do vyvlastňovacího řízení. Nedůvodná je rovněž námitka žalobkyně, že jí nebyla nabídnuta jednorázová náhrada 30 000 Kč za vyvlastnění. Tato jí byla nabídnuta v návrhu smlouvy o smlouvě budoucí, na který však žalobkyně žádným způsobem nereagovala. Žalobkyně nereagovala ani na jeden ze zaslaných návrhů smluv, nebyla aktivní, nesnažila se ani o zahájení jednání o možné dohodě mezi stranami. Z jednání žalobkyně je zřejmé, že nesouhlasí s výstavbou dálnice D55, a to především z důvodu, že čerpací stanice nebude přímo napojena na dálnici D55. Dále uvedl, že platností územního rozhodnutí se dostatečně zabýval na str. 14 napadeného rozhodnutí. Stavební objekty SO 450 a 461 jsou stavbami vyvolanými právě veřejně prospěšnou stavbou dálnice D55, jsou její nezbytnou součástí, a tudíž sdílí právní osud dálnice D55, pročez se na ně vztahuje platné územní rozhodnutí. V případě žalobkyně nebyly shledány důvody, které by vedly k vyhovění její žádosti k odkupu celého areálu čerpací stanice, jelikož čerpací stanici bude možné využívat i po vyvlastnění pozemků bez nepřiměřených obtíží. S odkazem na normu ČSN 73 6005 žalovaný uvedl, že trasy sítí technického vybavení se navrhují, pokud možno přímé. Křížení sítí navzájem anebo s komunikacemi se navrhuje jako kolmé. Z těchto důvodů jsou přeložky navrženy v optimální trase. Žalovaný se možnými variantními řešeními zabýval v napadeném rozhodnutí dostatečně. Žalovaný poukázal na to, že rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno 21. 12. 2023 spolu s geometrickým plánem č. 1496-32/2022, který se vztahuje pouze k výroku II., v tomto rozsahu považuje žalobu jako opožděnou, pročez navrhoval její odmítnutí.
9. Osoba zúčastněná na řízení II., stavebník, rovněž navrhovala zamítnutí žaloby jako nedůvodné, jelikož napadené rozhodnutí shledává věcně správné a řádně odůvodněné. K namítanému nedostatečně vymezenému účelu vyvlastnění v zaslaných dopisech uvedl, že byly uvedeny konkrétní stavební objekty a označena stavba. Takto definovaný účel vyvlastnění, resp. konkrétní záměr je dostatečně vymezený, a to i s ohledem na skutečnost, že se jedná o označení vyplývající z územního řízení a následně i stavebního řízení, jichž byla sama žalobkyně taktéž účastna. Žalobkyně si navíc musela být z minulých jednání naprosto vědoma, o který konkrétní záměr se jedná a jaký má význam. Dále uvedl, že z pohledu kontraktačního procesu předmětný účel splnil i zakres do katastrální mapy přiložený k prvnímu návrhu (přičemž návrh smlouvy výslovně počítal s vypracováním geometrického plánu na základě skutečného umístění komunikačního vedení). Pokud by

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

byl již k prvnímu návrhu smlouvy přiložen geometrický plán, tak by to na chování žalobkyně nemělo žádný vliv, což je patrné i z chování žalobkyně po obdržení druhého dopisu. Nyní vznesená námitka žalobkyně o chybějícím geometrickém plánu k prvnímu dopisu neměla žádný význam pro naplnění podmínky spočívající ve snaze předejít vyvlastnění dosažením dohody v kontraktačním procesu, jak správně vyhodnotil i žalovaný. Žalobkyně tuto námitku uplatnila až dodatečně, nikoliv v konstruktivní snaze předejít vyvlastnění dohodou. Ve věci bylo postupováno v souladu se zákonem co do stanovení náhrady, neboť nabídka z 18. 12. 2020 obsahovala návrh smlouvy s navrženou cenou 30 000 Kč. Žalobkyně však na daný návrh nereagovala, s tímto návrhem včetně navržené částky tedy nesouhlasila. S ohledem na předchozí implicitní nesouhlas žalobkyně pak byla (rovněž v souladu se zákonem) navržena cena dle znaleckého posudku. Zákonem stanovené koeficienty byly stanoveny správně, jednalo se o kombinaci 8násobku vyjma pozemku parc. č. X, pro který byl s ohledem na jeho charakter aplikován 1,5násobek pro stavební pozemek. Pokud měla žalobkyně nejasnosti ohledně ceny nabízené dle znaleckého posudku, mohla se na vyvlastnítele resp. společnost V. kdykoliv obrátit, což však neučinila a zůstala zcela pasivní. Tvrzení žalobkyně o její neznalosti, v jakém postavení se společnost V. nachází, jsou v rozporu s dosavadním jednáním žalobkyně. Nyní projednávaná věc není jedinou záležitostí, která mezi účastníky řízení byla řešena v souvislosti s přípravou stavby D55. Ve věci projednané pod sp. zn. 65 A 87/2023 proběhlo několik osobních jednání s žalobkyní, kterých se za stavebníka účastnila právě společnost V. a kterých se účastnil rovněž Ing. W., Ph. D. Rovněž v uvedené věci žalobkyně reagovala na nabídku odkupu dopisem zaslaným právě společnosti V. Zastoupení stavebníka uvedenou společností pak bylo žalobkyni známo i z příslušných územních a stavebních řízení, kterých se žalobkyně taktéž účastnila. Z obsahu návrhu smluv přitom žalobkyni musel být zřejmý vztah jednotlivých subjektů. Dále uvedl, že územní rozhodnutí nepozbylo platnosti, jelikož stavba dálnice byla zahájena před uplynutím platnosti stavebního povolení. Argumentace žalobkyně je v rozporu s judikaturou, dle které pro zachování platnosti celého územního rozhodnutí postačí naplnění relevantní právní skutečnosti i jen pro jeho část. Ke konkrétnímu způsobu a rozsahu požadovaného vyvlastnění stavebník odkázal na vyjádření vyvlastnítele ze dne 17. 8. 2023 k námitkám žalobkyně. Pozemek parc. č. XA je ornou půdou, zjevně obhospodařovanou jako součást většího pachtovního celku. I kdyby snad mělo dojít k hypotetickému rozhrzení tohoto pozemku (což v důsledku podzemního vedení nehrozí), i zmiňovaná jižní část bude nadále využitelná stejně jako dosud. Věcná břemena navíc zatěžují dotčené pozemky jen v minimálním rozsahu. Žalobkyně své tvrzení, že pozemky nebude moci dále využívat navíc nikterak nezdůvodnila. Žalovaný se námitce ohledně alternativního vedení trasy přeložky věnoval dostatečně, žalobkyně rovněž v této souvislosti nepředložila nic nad rámec laického tvrzení o možnosti vedení přes sousední pozemky.

10. U ústního jednání dne 21. 5. 2024 účastníci setrvali na svých stanoviscích.

III. Posouzení věci krajským soudem

11. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
12. Z rozhodnutí ze dne 14. 1. 2021, č. j. 824/2020-910-IPK/18 soud zjistil, že tímto rozhodnutím Ministerstvo dopravy podle § 115 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění účinném do 31. 12. 2023, vydalo Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

stavební povolení na stavbu dálnice „D55 5501 O. – K.“ v rozsahu tam specifikovaných stavebních objektů.

13. V první řadě soud musí odmítnout námitku opožděnosti žaloby ve vztahu k výroku II. Ve věci bylo k jediné žádosti vyvlastnítele vedeno jedno řízení o vyvlastnění, které vyústilo ve vydání napadeného rozhodnutí. Ačkoli výroky I. a II. zřizují dvě různá věcná břemena, nelze je z uvedeného důvodu z hlediska včasnosti podané žaloby posuzovat samostatně, neboť napadené rozhodnutí tvoří jeden celek. Odhlédnout rovněž nelze od skutečnosti, že se jedná o pochybení žalovaného, nelze tak připustit, aby z něj v řízení před soudem vyvozoval jakoukoliv procesní „výhodu“. Krajský soud je tedy názoru, že včasnost žaloby je nezbytné posuzovat až v návaznosti na řádné doručení napadeného rozhodnutí, které nastalo až k okamžiku dodatečného doručení druhého z geometrických plánů jakožto nedílných součástí napadeného rozhodnutí dne 8. 1. 2024. Žaloba podaná k soudu dne 7. 2. 2024 tak byla podána včas.

K nedostatkům zaslaných návrhů smluv

14. Dříve než krajský soud přistoupí k vypořádání jednotlivých žalobních bodů, považuje za nezbytné zdůraznit potřebu nahlížet na nyní projednávanou věc v širším kontextu, a sice v kontextu dalších souvisejících vyvlastňovacích řízení. Již bylo uvedeno, že krajský soud ve věci vedené pod sp. zn. 65 A 87/2013 rozhodoval o žalobě žalobkyně proti rozhodnutí žalovaného o odnětí jejího vlastnického práva k pozemkům nutných pro realizaci veřejně prospěšné stavby dopravní infrastruktury „Dálnice D55 - stavba 5501 O. – K.“, konkrétně stavebního objektu „SO 120 Přeložka silnice III/4353“. V nyní projednávané věci jde tedy o posouzení zákonnosti navazujícího vyvlastňovacího řízení, rovněž tak vyvolaného potřebou uskutečnění uvedené veřejně prospěšné stavby dálnice. Konkrétně krajský soud vycházel mj. ze skutečností známých mu z rozhodovací činnosti v uvedené předcházející věci sp. zn. 65 A 87/2013, a sice z průběhu jednání přecházejících zahájení vyvlastňovacího řízení v tam projednávané věci. Zároveň krajský soud přihlížel i ke skutečnosti, že smyslem tzv. negociační (předvyvlastňovací) fáze je dosáhnout dohody mezi vyvlastnítelem a vyvlastňovaným, zejména z důvodu zjednodušení, urychlení a co největší hospodárnosti celého procesu (požadavky, jež v případě vyvlastnění podle liniového zákona nabývají na významu ještě o to více). Závěr o tom, zda je podmínka dle § 5 odst. 1 zákona o vyvlastnění, dle kterého je vyvlastnění přípustné, nepodařilo-li se vyvlastniteli s vyvlastňovaným ve lhůtě 90 dnů uzavřít smlouvu o získání práv k potřebnému pozemku, ke dni podání žádosti splněna, je pak nutno činit vždy v závislosti na konkrétních okolnostech případu (shodně rozsudek NSS ze dne 23. 10. 2014, č. j. 7 As 174/2014-44).
15. Veden těmito úvahami tak krajský soud při posuzování vytýkaných nedostatků návrhů smluv zasílaných žalobkyni v rámci tzv. negociačního procesu před zahájením vyvlastňovacího řízení přihlédl zejména k té skutečnosti, že žalobkyně po celou tuto fázi zůstala zcela pasivní a na žádný ze zaslaných návrhů (včetně posledního urgujícího dopisu z 13. 1. 2023) nikterak nereagovala. Dle ustálené judikatury totiž zásadně platí, že míra aktivity vyžadovaná po vyvlastniteli se mimo jiné odvíjí od aktivity vyvlastňovaného a od toho, zda jeho jednání svědčí o skutečném zájmu předejít rozhodnutí o vyvlastnění uzavřením dohody (např. rozsudek NSS ze dne 23. 10. 2014, č. j. 7 As 174/2014-44). Na základě uvedeného krajský soud námitky žalobkyně proti zaslaným návrhům smluv vyhodnotil jako námitky ryze formálního charakteru, nikterak nezpochybňující závěr o absenci jejího skutečného zájmu na dosažení dohody. Ostatně sama žalobkyně ani netvrdí, že měla zájem se s vyvlastnítelem jakkoliv dohodnout.

Shodu s prvpisem potvrzuje M. Ch.

16. Žalobkyně v této souvislosti v první řadě namítala nedostatečné vymezení účelu vyvlastnění. Podle § 5 odst. 2 písm. b) zákona o vyvlastnění *k návrhu smlouvy je vyvlastnitel povinen předložit informaci o účelu vyvlastnění, tedy o konkrétním záměru, který nelze uskutečnit bez získání potřebných práv k pozemku nebo ke stavbě od vyvlastňovaného, s upozorněním, že nedojde-li k uzavření smlouvy, je možné ve veřejném zájmu získat tato práva vyvlastněním.* Ze správního spisu krajský soud zjistil, že jak přípis ze dne 18. 12. 2020 obsahující návrh smlouvy o budoucí smlouvě o zřízení služebnosti, tak přípis ze dne 11. 11. 2022 obsahující návrh smlouvy o zřízení služebnosti obsahuje informaci o tom, že žalobkyně je oslovena jménem stavebníka v souvislosti s realizací stavby dálnice D55 5501 O. – K. s odkazem na konkrétně označené územní rozhodnutí. V návrzích smluv jsou pak konkrétně vymezeny oba stavební objekty označením jejich čísla i popisného názvu. Součástí obou průvodních dopisů je rovněž poučení dle poslední věty citovaného ustanovení. Krajský soud je na základě uvedených zjištění názoru, že zaslané návrhy splnily požadavky citovaného zákonného ustanovení, jelikož účel vyvlastnění v nich byl vymezen dostatečně konkrétně jak prostřednictvím označení dotčené veřejně prospěšné stavby dopravní infrastruktury, tak konkrétního stavebního objektu, jež v souhrnu zakládají účel vyvlastnění shodný s účelem vyvlastnění definovaným výrokem napadeného rozhodnutí. V čem je takové označení účelu vyvlastnění nedostatečné a jaké další informace jej vymezující postrádá, žalobkyně soudu neosvětlila. Požadavek žalobkyně na vysvětlení, proč nelze účel vyvlastnění realizovat jinak, pak překračuje požadavek vymezený zákonem, neboť citované ustanovení hovoří toliko o *informaci o účelu vyvlastnění, který nelze uskutečnit bez získání práv k pozemku*, nikoli o informaci, *proč* nelze účel vyvlastnění uskutečnit jinak. S názorem uvedeným v žalobkyní citované komentářové literatuře vznášející takový požadavek krajský soud z právě uvedeného důvodu nesouhlasí. Na tomto místě nadto soud odkazuje na předchozí odstavec tohoto rozsudku s tím, že žalobkyně si musela být vzhledem k existenci (vyplývající z předchozího řízení ve věci sp. zn. 65 A 87/2023) vícero jednání za osobní účasti zástupců žalobkyně, stavebníka a spol. V. velmi dobře vědoma, o jaký účel vyvlastnění se jedná a o nezbytnosti získání práv k jejím pozemkům za účelem jeho realizace. Konečně krajskému soudu nadto není zřejmé, jakým způsobem tento tvrzený nedostatek zasáhl do konkrétních práv žalobkyně.
17. Dalším namítaným nedostatkem byla absence geometrického plánu u prvního zaslání návrhu z 18. 12. 2020 v rozporu s § 5 odst. 3 zákona o vyvlastnění, dle kterého *pokud je předmětem smlouvy část pozemku, je nedílnou součástí návrhu smlouvy geometrický plán této část pozemku vymezující.* Tímto přípisem byl žalobkyni zaslán návrh smlouvy o budoucí smlouvě o zřízení služebnosti. Jak krajský soud ze správního spisu z tohoto návrhu zjistil, v článku I. bodě 6 tohoto návrhu bylo uvedeno, že *předpokládaná poloha umístění podzemního komunikačního vedení na pozemcích je vyznačena v kopii katastrální mapy, která je přílohou a nedílnou součástí této smlouvy. Skutečná poloha umístění podzemního komunikačního vedení na pozemcích bude zaměřena po realizaci stavby na pozemcích. Na základě skutečné polohy umístění podzemního komunikačního vedení na pozemcích bude vyhotoven geometrický plán, kterým bude vyznačena část pozemků, k nimž bude služebnost dle této smlouvy zřízena. Část pozemků, k nimž bude služebnost dle této smlouvy zřízena, bude po umístění stavby na pozemcích vyznačena v geometrickém plánu v následujícím rozsahu: - v šířce 0,25 m na každou stranu od osy podzemního komunikačního vedení veřejné komunikační sítě umístěného na pozemcích a v délce tohoto vedení na pozemcích, se zohledněním skutečnosti, že uvedená šířka a délka jsou limitovány hranicemi pozemků.* K návrhu byl přiložen katastrální situační výkres pro každý ze stavebních objektů s barevným vyznačením dotčeného

pozemku a s červeně vyznačenou trasou vedení kabelů/sítě. Z porovnání katastrálních výkresů a geometrických plánů je zřejmé, že trasa vedení a tím i zatížení dotčených pozemků se nezměnilo.

18. Krajský soud ze správního spisu zjistil, že žalobkyně v průběhu vyvlastňovacího řízení neuplatnila námitku absence geometrického plánu, pročez neměly být splněny požadavky na tzv. negociační proces představující jednu z podmínek vyvlastňovacího řízení. Jednala tak v rozporu s koncentrační zásadou vyvlastňovacího řízení zakotvenou v § 22 odst. 2 zákona o vyvlastnění. Ve svých námitkách uplatněných 16. 7. 2023, v souladu s uvedeným ustanovením před ústním jednáním, se žalobkyně omezila na vytýkání vad pouze druhého ze zaslaných návrhů z 11. 11. 2022. Neuplatnění námitky proti vyvlastnění v uvedené koncentrační lhůtě obecně představuje překážku soudního přezkumu takové námitky. Jelikož se však žalovaný skutečností absentujícího geometrického plánu v napadeném rozhodnutí zabýval (str. 21), neboť je jeho povinností přezkoumat naplnění zákonných podmínek pro vyvlastnění ex offio, a sám tak zřetelně žalobkyni na uvedený nedostatek upozornil, přistoupil k vypořádání této námitky nad rámec svých povinností i krajský soud. Skutečnost, že tento nedostatek v rámci vyvlastňovacího řízení žalobkyně nenamítala, však jen dále potvrzuje domněnku o účelovosti jejích námitek proti formálním nedostatkům zaslaných návrhů a o absenci jejího skutečného zájmu na dosažení dohody s vyvlastnitelem.
19. Žalovaný považoval výše citované ustanovení návrhu smlouvy o smlouvě budoucí a nahrazení geometrického plánu katastrálním situačním výkresem za dostatečné, neboť geometrický plán by byl pro uzavření samotné smlouvy o zřízení služebnosti vypracován. Krajský soud se s uvedeným hodnocením ztotožňuje. Je nepochybné, že požadavek zákona na přiložení geometrického plánu k návrhu smlouvy, má-li být dotčena jen část pozemku, slouží vyvlastňovanému především k učinění úsudku o tom, v jaké části a v jakém rozsahu bude jeho pozemek účelem vyvlastnění dotčen. Současně již bylo krajským soudem poukazováno na zájem na urychlení majetkoprávní přípravy pro realizaci veřejně prospěšných dopravních staveb, jež je reflektován v úpravě negociačního procesu předcházejícímu zahájení vyvlastňovacího řízení. Za tímto účelem je i mj. v liniovém zákoně zakotveno navyšování zjištěné obvyklé ceny pomocí zákonem stanovených koeficientů, vše ve snaze zákonodárce motivovat vlastníky dotčených pozemků k uzavření smlouvy s vyvlastnitelem a předejít nutnosti vedení vyvlastňovacího řízení. Požadavek na vypracování a přiložení geometrického plánu k návrhu smlouvy pak tento záměr rovněž reflektuje v tom směru, že zajišťuje bezprostřední vznik dotčených věcných práv zápisem u katastrálního úřadu. V nyní projednávané věci šlo o zaslání návrhu na uzavření smlouvy o smlouvě budoucí. Jak je krajskému soudu z rozhodovací činnosti známo, přikládání katastrálních situačních výkresů je v případě návrhů na uzavření smluv o smlouvách budoucích běžnou praxí. Na základě smlouvy o smlouvě budoucí o zřízení služebnosti vzniká jen smluvní závazek uzavřít v budoucnosti smlouvu zakládající vznik věcného práva. Zápis věcného práva do katastru nemovitostí, pro který je geometrický plán nezbytným předpokladem, je realizován až na základě samotné smlouvy o zřízení služebnosti. Citované smluvní ustanovení tak odpovídá obvyklému uspořádání chodu věci a za situace, kdy se rozsah služebnosti v geometrickém plánu oproti katastrálnímu situačnímu výkresu nezměnil, neshledal v takovém postupu krajský soud pochybení zasahující do práv žalobkyně. V této souvislosti soud musí opět konstatovat, že žalobkyně ani netvrdí, jakým konkrétním způsobem jí nahrazení geometrického plánu katastrálním situačním výkresem zasáhlo do práv. Pokud snad podstata její námitky měla směřovat k tomu, že se k takovému návrhu nemohla kvalifikovaně vyjádřit, pak soudu není zřejmé, proč by tomu tak bylo.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

Žalobkyně označila formální náležitost geometrického plánu, jejíž nedostatek jí měl bránit se k takovému návrhu vyjádřit. V návaznosti na to musí soud konstatovat, že ve shodě s žalovaným a stavebníkem má za to, že žalobkyni nic nebránilo na zasláný návrh reagovat a případně vznést požadavek na vypracování geometrického plánu již v dané fázi procesu. Soud souhlasí s žalobkyní, že po nikom nelze požadovat, aby přistoupil na uzavření smlouvy, která neobsahuje povinné zákonné náležitosti. Jak však soud již vyložil výše v tomto odstavci, povinnou náležitostí smlouvy o budoucí smlouvě o zřízení služebnosti není geometrický plán, neboť v souladu s § 1785 občanského zákoníku postačí obsah budoucí smlouvy ujednat obecným způsobem.

20. Další vytýkanou vadou návrhů byla nesprávně stanovená výše náhrady za vyvlastnění, jelikož návrhy na uzavření smluv o zřízení služebnosti ze dne 11. 11. 2022 obsahovaly náhradu stanovenou dle ceny zjištěné znaleckým posudkem namísto náhrady dle § 3b odst. 5 liniového zákona. Dle tohoto ustanovení *získávají-li se potřebná práva podle § 3a smlouvou o zřízení, změně nebo zrušení práva odpovídajícího věcnému břemenu nebo práva stavby, sjednává se výše úplaty ve výši 10 000 Kč. Nesouhlasí-li vyvlastňovaný s částkou podle předchozí věty, použijí se odstavce 1 a 2 přiměřeně* (které upravují stanovení náhrady na základě znaleckého posudku). Žalovaný se nabízenou náhradou zabýval na str. 19 a 21 napadeného rozhodnutí, přičemž námitku absentující náhrady ve smyslu § 3b odst. 5 liniového zákona správně vypořádal tak, že tato náhrada byla žalobkyni nabídnuta v návrhu z 18. 12. 2020 na uzavření smlouvy o smlouvě budoucí. Ze všech výše popsanych důvodů krajský soud shledal nahrazení geometrického plánu katastrálním situačním výkresem v dané fázi negociačního procesu jako dostatečné, protože tento první návrh hodnotí jako návrh řádný. V souladu s § 3b odst. 5 liniového zákona v něm byla náhrada za vyvlastnění navržena ve výši 30 000 Kč, tedy 10 000 Kč za každý z dotčených pozemků. Tento první návrh tedy dle krajského soudu dostal všem zákonným požadavkům a tvrzení žalobkyně o tom, že s nabídnutou náhradou v něm nemohla souhlasit ani nesouhlasit je tak zcela neopodstatněné. Nereagovala-li na něj žalobkyně žádným způsobem, nelze dospět k jinému závěru, než že s takto nabídnutou náhradou nesouhlasila (žalobkyně ostatně svůj souhlas s tímto návrhem ani netvrdí), protože vyvlastnitel resp. jeho zástupce správně přistoupil ke stanovení náhrady na podkladě znaleckého posudku.
21. Pokud jde o samotný výpočet náhrady stanovené na podkladě znaleckého posudku, tento byl žalovaným odůvodněn na str. 19 napadeného rozhodnutí, na kterou krajský soud v podrobnostech odkazuje. Námitka, že takové odůvodnění měl učinit sám vyvlastnitel, jednak postrádá zákonnou oporu, jednak z ní opět není zřejmé, jakým způsobem uvedená skutečnost zasahuje do práv žalobkyně, jestliže žalovaný dospěl ke shodné výši náhrady, jež byla žalobkyni nabídnuta. Z odůvodnění žalovaného pak vyplývá, že náhrada byla vypočtena na základě zákonem stanovených koeficientů dle § 3b odst. 1 liniového zákona, tzn. cena stanovená znaleckým posudkem byla vynásobena koeficientem 8 v případě pozemku s výjimkou pozemku stavebního (pozemky parc. č. X a XB) a koeficientem 1,5 v případě pozemku stavebního (pozemek parc. č. X). Žalobkyní namítaný koeficient 7,5 nebyl aplikován.
22. Žalobkyně v této souvislosti dále namítala vady samotného znaleckého posudku Ing. J. H., MBA ze dne 26. 1. 2022, č. 6049-005/2022, na jehož základě ocenění byla náhrada za vyvlastnění stanovena. Žádnou z nyní uplatněných námitek však žalobkyně neuplatnila ve vyvlastňovacím řízení, protože je jejich uplatnění až v podané žalobě v rozporu s již uváděnou zásadou koncentrace vyvlastňovacího řízení.

23. Vzhledem k tomu, že soud již nad rámec vypořádal námitku absence geometrického plánu, pro úplnost postupoval stejně i v případě námitek proti znaleckému posudku.
24. Při hodnocení důkazu znaleckým posudkem se soud musí zabývat tím, zda posudek znalece má všechny formální náležitosti, tedy zda závěry uvedené ve vlastním posudku jsou náležitě odůvodněny a zda jsou podloženy obsahem nálezů, zda znalec vyčerpal úkol v rozsahu, jak mu byl zadán, zda přihlédl ke všem skutečnostem, s nimiž se měl vypořádat, zda jeho závěry jsou podloženy výsledky řízení a nejsou v rozporu s výsledky ostatních provedených důkazů, zda jsou logické apod. Soud však nemůže přezkoumávat věcnou správnost odborných závěrů znalce, neboť k tomu nemá odborné znalosti. (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. 7. 2014, sp. zn. 21 Cdo 2616/2013). Krajský soud přitom u nyní přezkoumávaného znaleckého posudku shledal naplnění všech uvedených požadavků.
25. Námitky žalobkyně nutno hodnotit jako obecné a ničím nepodložené, představují tak toliko laické úvahy, které však nejsou způsobilé znalecký posudek ve své odbornosti zpochybnit. Předně z obsahu str. 52 znaleckého posudku je zřejmé, že se v případě uvedení pozemku parc. č. XC v horní části uvedené strany jedná o zřejmý omyl v psaní, neboť v tabulce obsahující samotný výpočet ve spodní části uvedené strany je již správně uvedeno parc. č. XA. K otázce aktuálnosti ocenění krajský soud uvádí, že jednak žalobkyně své tvrzení o výrazně nižší ceně porovnávaných prodejů oproti dnešní době nikterak nedokládá, jednak nebere v potaz znalcem uplatněný koeficient odlišnosti, s nímž znalec pracuje na str. 46-47 posudku a který mj. reflektuje i cenový nárůst 5 % ročně (2019/2022). Cena navíc byla logicky stanovena ke dni zpracování posudku, tj. leden 2022, nikoliv k datu podání žaloby. Konečně, pokud jde o rozporované ocenění pozemku parc. č. X, tato námitka je příliš obecná. Ve znaleckém posudku je operováno s tím, že se jedná o druh pozemku ostatní plocha se způsobem využití ostatní komunikace, krajskému soudu tak není zřejmé, z čeho konkrétně žalobkyně dovozuje pochybení. Žalobkyně netvrdí, který konkrétní výpočet/způsob výpočtu znalcem je učiněn chybně a jakým způsobem měl být učiněn správně, netvrdí, které ustanovení právních předpisů regulujících oceňování majetku bylo porušeno. Krajský soud tudíž může toliko obdobně obecně reagovat, že námitky žalobkyně nevedly ke zpochybnění správnosti tohoto odborného podkladu.

K nejasnosti ohledně postavení společnosti V.

26. Žalobkyně dále namítala, že jednání společnosti V. nelze považovat za snahu vyvlastnitelů o dosažení dohody s žalobkyní. Rovněž s touto námitkou se žalobkyně neobrátila na žalovaného v rámci vyvlastňovacího řízení. Rovněž tato námitka postrádá tvrzení o konkrétním zásahu do jejích práv.
27. Předně krajský soud uvádí, že možnost vlastníka sítě elektronických komunikací ponechat zajištění investorské přípravy na stavebníkovi je předpokládána přímo zákonem. Ustanovení § 104 odst. 17 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů zakládá oprávnění stavebníka na základě dohody s vlastníkem sítě k zajištění investorské přípravy či provedení překládky sítě vlastním zhotovitelem.
28. Obdobnou námitkou se již zabýval i NSS v rozsudku ze dne 3. 11. 2022, č. j. 5 As 148/2022-56. V uvedené věci stěžovatel namítal, že se na něj v rámci negociačního procesu obrátil subjekt odlišný od stavebníka i vyvlastnitelů, aniž by prokázal své oprávnění za vyvlastnitelů jednat. NSS však takovou námitku shledal nedůvodnou, neboť nebylo na místě „zabývat se zastoupením vyvlastnitelů osobou zúčastněnou na řízení, resp. osoby zúčastněné na řízení

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

společností S., jelikož za strany smluv byli v návrzích označeni stěžovatel jako povinný, vyvlastnitel jako oprávněný a osoba zúčastněná na řízení jako investor. Pouze průvodní dopis ke smlouvám byl zaslán společností S. (která měla dle obsahu spisového materiálu plnou moc k zastupování osoby zúčastněné na řízení ze dne 25. 5. 2016). K otázce vlastnického práva vyvlastnitel k el. vedení a vodovodu se vyjádřil S. v dopise ze dne 20. 12. 2018, nicméně ani skutečnost, že vyvlastnitel neměl k dispozici dokumenty k prokázání svého vlastnického práva, nic nemění na tom, že následující den po převzetí návrhů smluv, tj. dne 17. 7. 2018, počala běžet lhůta 90 dnů ve smyslu § 5 odst. 1 zákona o vyvlastnění.“

29. V nyní projednávaném případě nemohla žalobkyně vzhledem k zasláným návrhům smluv pochybovat o postavení toho kterého subjektu včetně skutečnosti, že vyvlastnitelem je společnost C. a Ř. je toliko stavebníkem. Návrhy smluv v tomto směru nedávaly prostor pro jakoukoliv pochybnost, jelikož C. byl označen jako osoba oprávněná, žalobkyně jako obtížená a Ř. jako stavebník. Plné moci k vzájemnému zastupování jsou pak založeny ve správním spise. Krajský soud se s výše citovaným závěrem NSS zcela ztotožňuje, proto sám posuzovanou námitku hodnotí jako nedůvodnou.
30. Nadto v návaznosti na odst. 14 tohoto rozsudku musí krajský soud uvést, že je mu z jeho rozhodovací činnosti ve věci sp. zn. 65 A 87/2023 známo, že žalobkyně se v tam posuzované věci svým dopisem z 23. 1. 2019 oznamujícím její negativní stanovisko k prodeji jakýchkoliv z jejích pozemků obrátila přímo na společnost V. Rovněž tak je soudu známo, že se zástupci žalobkyně osobně účastnili jednání v rámci projektové přípravy stavby dálnice a stavebních objektů souvisejících, jichž se za uvedenou společnost účastnil Ing. W., Ph. D. Žalobkyni tedy bylo velmi dobře známo, že společnost V. ve věci provádí investorskou přípravu. Ve shodě s žalovaným a stavebníkem je i krajský soud názoru, že měla-li snad žalobkyně skutečně jakékoliv pochybnosti ve vztahu k zasláným smluvním návrhům, mohla se obrátit na kteroukoliv ze zúčastněných stran (V., C. či Ř.). Námitka nejasného postavení Ing. W., Ph. D. pak zcela postrádá opodstatnění, neboť společnost V. nefigurovala jako smluvní strana, případné nedostatky v zastoupení osoby za ni jednající se tak nemohly v právní sféře žalobkyně v tomto směru nijak promítnout.

K neplatnosti územního rozhodnutí

31. Žalovaný se platností územního rozhodnutí ze dne 21. 12. 2015 zabýval na str. 14 napadeného rozhodnutí. Krajský soud se s výkladem žalovaného ztotožňuje, v podrobnostech tedy na něj odkazuje. Nad rámec odůvodnění žalovaného pak soud dodává, že dle ustálené judikatury NSS platí, že „*nastane-li právní skutečnost, s níž zákon spojuje nepozbytí platnosti územního rozhodnutí, byť se dotýká pouze jeho části, zůstane územní rozhodnutí vždy platné v celém svém rozsahu (...)*“ (bod 46 rozsudku ze dne 24. 5. 2023, č. j. 8 As 25/2023-71, bod 18 rozsudku ze dne 29. 6. 2017, č. j. 8 As 112/2016-60, bod 37 rozsudku ze dne 25. 1. 2018, č. j. 10 As 47/2017-48). Krajský soud se s uvedeným závěrem ztotožňuje.
32. Podle § 93 odst. 4 písm. a) stavebního zákona *územní rozhodnutí nepozbývá platnosti, bylo-li na základě žádosti podané v době jeho platnosti vydáno pravomocné stavební povolení*. Pakliže v době platnosti územního rozhodnutí bylo vydáno pravomocné stavební povolení (což žalobkyně nerozpорије), v souladu s uvedenou judikaturou zůstalo územní rozhodnutí z 21. 12. 2015 v platnosti v celém svém rozsahu, přestože uvedené stavební povolení povoluje pouze část staveb umístěných tímto územním rozhodnutím.

K namítané nevyužitelnosti zbývajících pozemků a k rozšíření vyvlastnění na celý areál

33. Námitkou nevyužitelnosti areálu čerpací stanice v důsledku vyvlastnění, resp. jeho dalšího využití s nepřiměřenými obtížemi se již krajský soud podrobně zabýval ve věci sp. zn. 65 A 87/2023, přičemž jeho závěr o nedůvodnosti takové námitky byl potvrzen NSS. K rozšíření vyvlastnění na celý areál čerpací stanice nebyl ani krajským soudem, ani NSS ve shodě s názorem žalovaného shledán důvod. Nyní opětovně vznesenou totožnou námitku žalobkyně neopřela o žádné nové skutečnosti a opět ji ponechala v naprosto obecné rovině. Krajský soud tak může toliko zopakovat, že k rozšíření vyvlastnění nestačí, pokud v důsledku zřízení nebo provozu účelu vyvlastnění by se mohlo užívání zbylých nemovitostí vyvlastňovaného zhoršit. Vyvlastněním musí být další užívání nemovitostí vyvlastňovaného zcela zásadním způsobem omezeno či zcela vyloučeno. Taková situace však v nyní projednávaném případě nenastala, neboť zásadní omezení či vyloučení dalšího užívání zbývajících pozemků žalobkyně nebylo prokázáno. Čerpací stanici bude žalobkyně moci užívat i po vyvlastnění dotčených pozemků bez nepřiměřených obtíží v důsledku vybudování přeložek inženýrských sítí a nové příjezdové cesty k čerpací stanici.
34. Pokud jde o tvrzenou nevyužitelnost jižní části pozemku parc. č. XA ani tato nebyla žalobkyní konkrétně odůvodněna, natož pak prokázána. Přitom platí, že o rozšíření vyvlastnění ve smyslu § 4 odst. 3 zákona o vyvlastnění musí vyvlastňovaný ve vyvlastňovacím řízení požádat, přičemž nemožnost dalšího užívání (či nepřiměřené obtíže doprovázející další užívání) zbývajících nemovitostí či jejich částí musí být v řízení prokázána. Žalobkyně sice ve vyvlastňovacím řízení námitku nevyužitelnosti jižní části uvedeného pozemku vznesla (bez současného požadavku na rozšíření vyvlastnění), avšak své tvrzení nijak neprokázala. Námitky proti vyvlastnění přitom musí být dostatečně konkrétní a kvalifikované (srov. např. bod 19 rozsudku NSS ze dne 19. 1. 2022, č. j. 8 As 222/2021-45), přičemž v koncentrační lhůtě dle § 22 odst. 2 zákona o vyvlastnění musí být uplatněny rovněž důkazy k jejich prokázání. Břemeno tvrzení i břemeno důkazní přitom tížilo žalobkyni. Žalobkyně ke svému tvrzení žádné důkazní prostředky neuplatnila. Tvrzení žalobkyně o nevyužitelnosti jižní části uvedeného pozemku tak ve vyvlastňovacím řízení zůstalo v obecné a ničím nepodložené rovině.

K posouzení alternativních variant

35. Předně k žalobkyní uváděným čtyřem alternativám zpracovaných samotným vyvlastnitelem krajský soud uvádí, že se jedná o alternativní řešení samotného napojení čerpací stanice na dálnici D55. Těmito alternativami se žalovaný podrobně zabýval v rozhodnutí přezkoumávaném soudem ve věci sp. zn. 65 A 87/2023. Krajský soud shledal posouzení žalovaného jako řádné, stejně tak na věc nahlížel i NSS. Otázka alternativních variant napojení čerpací stanice již tedy byla s končnou platností vyřešena. Předmětem nyní projednávané věci navíc nebylo napojení čerpací stanice na dálnici, nýbrž přeložky dálkových kabelů a místní telekomunikační sítě. Otázkou napojení čerpací stanice a případných alternativ tohoto napojení se tak v nyní projednávané věci již žalovaný nemohl nijak detailně zabývat.
36. Pokud pak jde o samotné alternativy vedení uvedených přeložek, žalobkyně ve vyvlastňovacím řízení navrhovala zachování původní trasy vedení, tedy jejich umístění v tělese nově budovaných staveb dopravní infrastruktury. Ve vztahu ke SO 461 pak navrhovala přeložení vedení tak, aby nevedlo přes její pozemek parc. č. XB, ale aby např. vedlo přes pozemky parc. č. XD, XE, XF či XG ve vlastnictví ČR. Žalovaný se vznesenou námitkou zabýval na str. 20 napadeného rozhodnutí. Uvedl, že vyvlastnitel prokázal, že přeložka je navržena v optimální trase. Zdůraznil, že přeložka musí splňovat příslušné

normy a předpisy, křížení s komunikacemi musí být řešeno v co nejkratší trase a ideálně kolmo ke komunikaci. Dále uvedl, že navržené řešení zasahuje do práv třetích osob v co nejmenším rozsahu, přičemž trasu stávající IS není možné zachovat. Žalovaný nadto odkázal na odůvodnění samotného vyvlastnítele, jenž rozepsal na str. 8 a 9 napadeného rozhodnutí a odkázal rovněž na přílohy vyvlastnítelem v této souvislosti předložené. Ve vztahu k námitce vůči trase SO 461 odkázal na předchozí vypořádání. Krajský soud uvedené odůvodnění vzhledem k obecnosti námítky vznesené žalobkyní považuje za dostatečné. Ve skutečnosti, že žalovaný toliko přejal argumentaci vyvlastnítele krajský soud bez dalšího neshledává pochybení, jestliže tím žalovaný námitku žalobkyně vypořádal a současně dal najevo ztotožnění se s argumentací vyvlastnítele. Jakkoliv žalovaný v napadeném rozhodnutí neoznačil konkrétní normu, popsal vlastní pravidlo, které bylo pro posouzení věci určující (křížení s komunikacemi v co nejkratší trase a ideálně kolmo ke komunikaci), což lze vzhledem k okolnostem věci vyhodnotit jako dostačující.

37. Žalobní námitka pak uvedenou argumentaci žalovaného nereflektuje, neboť žalobkyně netvrdí, že by byla možná alternativní trasa vedení splňující uvedené pravidlo o křížení s komunikacemi. Žalobkyně i v žalobě navrhuje alternativu v podobě zachování stávající trasy či vedení přes pozemky ve vlastnictví ČR bez jakéhokoliv dalšího zdůvodnění realizovatelnosti takové varianty. Dle ustálené judikatury NSS totiž platí, že v rámci vyvlastňovacího řízení již v zásadě není prostor pro posuzování, zda existují alternativní varianty řešení stavebního záměru a pokud měl vlastník pozemků námitky vůči trase stavby, měl je uplatnit v územním řízení (viz bod 18 žalobkyní odkazovaného rozsudku NSS ze dne 19. 1. 2022, č. j. 8 As 222/2021-45 a tam uvedená judikatura).
38. Pro úplnost soud uvádí, že výjimku z jinak jednoznačné judikатурní linie představuje rozsudek NSS ze dne 8. 10. 2020, č. j. 6 As 171/2020-66, který však řešil specifickou skutkovou situaci, kdy byla přímo z podnětu vyvlastnítele zpracována variantní projektová dokumentace s odlišným vedením trasy stavby (obchvatu). Existence takto kvalifikovaného relevantního návrhu alternativní trasy pak označil NSS za zásadní skutkovou okolnost, s níž se měly řádně vypořádat správní orgány přímo ve vyvlastňovacím řízení a zdůvodnit, proč trasa nakonec musí vést právě po pozemcích navržených k vyvlastnění a nemůže vést v alternativní trase. Následná judikatura (viz bod 14 rozsudku NSS ze dne 11. 1. 2024, č. j. 7 As 249/2023-28) pak zdůraznila, že jen takto úzce by měly být závěry rozsudku šestého senátu vykládány a používány.
39. V rozsudku ze dne 7. 9. 2023, č. j. 2 As 181/2023-57 NSS opětovně potvrdil, že povinnost zabývat se namítanými alternativními trasami je věcí územního řízení. Konkrétně uvedl, že „[k] vyvlastnění může dojít pouze pro účel stanovený zvláštním zákonem. Tímto účelem je v nyní projednávané věci realizace veřejně prospěšné stavby [§ 3 odst. 1 zákona o vyvlastnění]. Veřejně prospěšná infrastruktura ve smyslu § 4a odst. 1 liniového zákona musí být stavbou dopravní, vodní nebo energetické infrastruktury vymezenou v územním rozvojovém plánu nebo v zásadách územního rozvoje a uvedené v příloze k tomuto zákonu a získává individualizovanou podobu právě v územním a stavebním řízení. Předmět vyvlastňovacího řízení, kterým je odnětí či omezení vlastnického práva za účelem uskutečnění veřejně prospěšné infrastruktury stavby je tak ve značné míře vymezen právě onou veřejně prospěšnou infrastrukturu stavbou, jejíž parametry jsou závazně stanoveny v územním rozhodnutí a stavebním povolení. Až na zcela výjimečné situace (jako byla např. ta, o níž rozhodoval Nejvyšší správní soud rozsudkem č. j. 6 As 171/2020-66) se tak musí aplikovat ustálená judikatura, že předmětem vyvlastňovacího řízení nemůže být zvažování alternativních variant řešení stavebního záměru; předmětem vyvlastňovacího řízení je primárně posouzení, zda 1) k realizaci Shodu s popisem potvrzuje M. Ch.

konkrétně vymezeného záměru, jehož realizace je účelem vyvlastnění, je nezbytné odnětí či omezení vlastnického práva, 2) v jakém rozsahu má k odnětí či omezení vlastnického práva dojít a 3) jaká má být náhrada za odnětí či omezení vlastnického práva.“

40. V nyní projednávané věci z žádných podkladů nevyplývá, že by vyvlastnitel potažmo stavebník zvažoval jakékoliv varianty vedení dálkových kabelů/telekomunikační sítě, natož pak, že by varianta navrhovaná žalobkyní byla realizovatelná. Shodně jako poukázal NSS v bodě 23 posledně citovaného rozsudku, musí i krajský soud nyní konstatovat, že se jedná toliko o laické tvrzení žalobkyně, pro které však vzhledem k uvedenému již ve vyvlastňovacím řízení není dán prostor. Námitky proti trase vedení měla žalobkyně uplatňovat v samotném územním řízení, jehož byla účastníkem.

IV. Závěr a náklady řízení

41. Jelikož krajský soud neshledal žalobní body důvodnými, žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
42. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., jelikož procesně úspěšnému žalovanému nevznikly podle obsahu spisu žádné náklady přesahující jeho obvyklou úřední činnost.
43. O náhradě nákladů řízení osob zúčastněných na řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 5 s. ř. s. Osobám zúčastněným na řízení soud neuložil žádnou povinnost, tudíž dle uvedeného ustanovení nárok na náhradu nákladů nemají, přestože o ni osoba zúčastněná na řízení II. požádala. Jak vyplývá z uvedeného ustanovení, z důvodů zvláštního zřetele hodných jí může soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení. Důvody zvláštního zřetele hodné tedy neslouží ke vzniku nároku náhrady nákladů bez dalšího, nýbrž pouze v případě soudem uložené povinnosti a k odůvodnění případných dalších nákladů řízení než těch souvisejících s plněním uložené povinnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 21. května 2024

Mgr. Barbora Berková v. r.
předsedkyně senátu